

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine GROSUPLJE**

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorica
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorica

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetovalac

Ljubljana, februar 2008

Vsebina

1	UVOD	3
2	PRAVNE OSNOVE	4
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3	SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4	SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI.....	7
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	8
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	9
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	10
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	11
5	SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdela Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Grosuplje so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene:

- **Strokovne zasnove varstva naravne in kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih setavin dolgoročnega plana občine Grosuplje (Ljubljana, devember, 1999).**

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Grosuplje naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- **Spremembe in dopolnitve odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za območje občine Grosuplje – generalni PUP občine Grosuplje (Ljubljana, februar in september 2005) *Opomba: uveljavitev vplivnih območij, digitalna oblika.***
- **Smernice varstva kulturne dediščine za Strategijo prostorskega razvoja Grosuplje (Ljubljana, avgust, 2006).**

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Grosuplje izdelane strokovne zasnove, datirane v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občini posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Grosuplje.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi spomenikov delavskega gibanja, narodnoosvobodilne vojne in socialistične graditve za zgodovinske spomenike (Ur.l. SRS št. 7/87)
- Odlok o razglasitvi podružnične cerkve sv. Martina v Velikem Mlačevem za kulturni in zgodovinski spomenik (Ur.l. RS št. 28/91);

- Odlok o razglasitvi podružnične cerkve sv. Petra in Pavla na Spodnji Slivnici za kulturni in zgodovinski spomenik (Ur.l. RS št. 28/91);
- Odlok o razglasitvi arheološkega terena na Taboru nad Cerovim in podružnične cerkve sv. Nikolaja s tabornim obzidjem za kulturna in zgodovinska spomenika (Ur.l. RS št. 28/91);
- Odlok o razglasitvi arheološkega kompleksa Magdalenske gore in podružnične cerkve sv. Magdalene za kulturna in zgodovinska spomenika (Ur.l. RS št. 7/94);
- Odlok o razglasitvi župnijske cerkve Marijinega rojstva in obrambnega stolpa nekdanjega protiturškega tabora v Šmarju Sap za kulturni spomenik (Ur.l. RS št. 54/99);
- Odlok o razglasitvi mlina pri graščini Brinje za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur. l. RS št. 61/06).

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobjih, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, georadarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanca) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovano z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovano drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
17293	Bičje - Spomenik Stojanu Šuligoju	5	2		memorialna dediščina
11864	Blečji Vrh - Arheološko najdišče Kucelj	1	2		arheološka dediščina
9344	Blečji vrh - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2137	Blečji vrh - Cerkev sv. Benedikta	3	2		stavbna dediščina
11293	Blečji Vrh - Hiša Blečji Vrh 13	2	2		stavbna dediščina
11291	Blečji Vrh - Hiša Blečji Vrh 7	2	2		stavbna dediščina
590370	Blečji Vrh - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
11292	Blečji Vrh - Vas	7	2		naselbinska dediščina
24423	Brvace - Hiša Brvace 1	2	2		stavbna dediščina
11294	Brvace - Hiša Brvace 7	2	2		stavbna dediščina
26226	Brvace - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
6023	Cerovo - Arheološko območje Tabor	1	1		arheološka dediščina
590417	Cerovo - Kapelica Lurške Matere Božje pod Taborom	3	2		stavbna dediščina
68	Cerovo - Tabor s cerkvijo sv. Nikolaja	4	1	valor	stavbna dediščina
17254	Cikava - Spominska plošča Jožetu Kaduncu	5	2		memorialna dediščina
11862	Čušperk - Arheološko najdišče Stari grad	1	2		arheološka dediščina
1907	Čušperk - Kapela Žalostne Matere božje	3	2		stavbna dediščina
26219	Čušperk - Kapelica v severnem delu vasi	3	2		stavbna dediščina
26220	Čušperk - Vaška tehtnica	2	2		stavbna dediščina
2138	Dole pri Polici - Cerkev sv. Lucije	3	2		stavbna dediščina
590321	Dole pri Polici - Kapelica sv. Lucije	3	2		stavbna dediščina
26218	Dole pri Polici - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
26217	Dolenja vas pri Polici - Kapelica južno od vasi	3	2		stavbna dediščina
11863	Gatina - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
1832	Gatina - Cerkev sv. Janeza Krstnika	3	2		stavbna dediščina
17255	Gatina - Grob žrtev fašističnega nasilja	5	2		memorialna dediščina
11296	Gatina - Hiša Gatina 9	2	2		stavbna dediščina
26225	Gatina - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
26223	Gatina - Kapelica sv. Antona	3	2		stavbna dediščina
26224	Gatina - Kapelica v severovzhodnem delu vasi	3	2		stavbna dediščina
17256	Gatina - Spominska plošča v NOB padlim gasilcem	5	2		memorialna dediščina
11297	Gorenja vas pri Polici - Hiša Gorenja vas 3	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
590322	Gorenja vas pri Polici - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
2461	Gornji Rogatec - Cerkev sv. Martina	3	2		stavbna dediščina
11880	Gradišče - Arheološko območje Gradišče	1	2		arheološka dediščina
11866	Grosuplje - Arheološko najdišče ob cerkvi sv. Mihaela	1	2		arheološka dediščina
11865	Grosuplje - Arheološko območje Brinjski hrib	1	2		arheološka dediščina
11867	Grosuplje - Arheološko območje ob železnici	1	2		arheološka dediščina
9860	Grosuplje - Cerkev sv. Mihaela	3	2		stavbna dediščina
1831	Grosuplje - Cerkev sv. Mihaela II.	3	2		stavbna dediščina
17257	Grosuplje - Doprni kip Adolfa Jakhla	5	2		memorialna dediščina
17258	Grosuplje - Doprni kip Louisa Adamiča	5	2		memorialna dediščina
17259	Grosuplje - Doprni kip Stojana Šuligoja	5	2		memorialna dediščina
21012	Grosuplje - Dvostrani drevored ob Kolodvorski cesti	11	2		kulturna krajina
18556	Grosuplje - Graščina Brinje	2	2		stavbna dediščina
17260	Grosuplje - Grobovi zamolčanih žrtev na Koščakovem hribu	5	2		memorialna dediščina
17938	Grosuplje - Hiša Adamičeva 15	2	2		stavbna dediščina
17939	Grosuplje - Hiša Adamičeva 30	2	2		stavbna dediščina
26221	Grosuplje - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
17315	Grosuplje - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
11298	Grosuplje - Kašča pri hiši Cesta na Krko 15	2	2		stavbna dediščina
11299	Grosuplje - Mlin pri graščini Brinje	2	1		stavbna dediščina
26417	Grosuplje - Motel	2	2		stavbna dediščina
17261	Grosuplje - Partizansko grobišče na Mrzlih njivah	5	2		memorialna dediščina
17262	Grosuplje - Spomenik v NOB padlim delavcem	5	2		memorialna dediščina
17263	Grosuplje - Spominska plošča ustanovitvi grosupeljske čete	5	2		memorialna dediščina
590354	Jerova vas - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
11868	Kopanj - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
1905	Kopanj - Cerkev Marijinega vnebovzetja	3	2		stavbna dediščina
11300	Kopanj - Kašča pri hiši Velika Račna 44	2	2		stavbna dediščina
17267	Kopanj - Spomenik zamolčanim žrtvam 1941-1945	5	2		memorialna dediščina
17268	Kopanj - Spominska plošča Francetu Prešernu	5	2		memorialna dediščina
17313	Kopanj - Spominska plošča padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
590436	Kopanj - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
590327	Kožljevec - Marijina kapelica	3	2		stavbna dediščina
2715	Luče - Cerkev sv. Ožbolta	3	2		stavbna dediščina
24420	Luče - Kulturna krajina Lučki dol	11	2		kulturna krajina
591763	Luče - Lučka jama	1	2		arheološka dediščina
11301	Luče - Vas	7	2		naselbinska dediščina
11869	Mala Ilova Gora - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
9823	Mala Ilova Gora - Cerkev sv. Križa	3	2		stavbna dediščina
26214	Mala Ilova Gora - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
11302	Mala Ilova Gora - Kašča na domačiji Mala Ilova Gora 12	2	2		stavbna dediščina
590401	Mala Loka pri Višnji Gori - Kapelica Žalostne Matere božje	3	2		stavbna dediščina
590442	Mala Račna - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
1833	Mala Stara vas - Cerkev sv. Katarine	3	2		stavbna dediščina
590357	Mala Stara vas - Kapelica na polju	3	2		stavbna dediščina
8096	Mala Stara vas - Kašča pri hiši Mala Stara vas b.št.	2	2		stavbna dediščina
26203	Mala Stara vas - Pil v vasi	3	2		stavbna dediščina
11870	Mala vas pri Grosupljem - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
590413	Mala vas pri Grosupljem - Kapelica ob cesti v Mala vas-Št. Jurij	3	2		stavbna dediščina
590412	Mala vas pri Grosupljem - Kapelica v križišču	3	2		stavbna dediščina
11871	Male Lipljene - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina
590433	Male Lipljene - Kapelica na polju	3	2		stavbna dediščina
590432	Male Lipljene - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
11872	Mali Konec - Arheološko območje Križatec	1	2		arheološka dediščina
11873	Mali Vrh pri Šmarju - Arheološko območje Vrhovka	1	2		arheološka dediščina
590328	Mali Vrh pri Šmarju - Kapelica Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
590391	Malo Mlačevo - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
11303	Medvedica - Hiša Medvedica 10	2	2		stavbna dediščina
17269	Medvedica - Spominska plošča trem partizanom	5	2		memorialna dediščina
16741	Pance - Arheološko najdišče Pri koritu	2	2		stavbna dediščina
11874	Paradišče - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina
17992	Paradišče - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
11304	Paradišče - Kašča pri hiši Paradišče 6	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
11875	Pece - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
11876	Pece - Arheološko območje Gorica	1	2		arheološka dediščina
590378	Pece - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
17270	Pece - Spomenik v NOB padlim aktivistom OF	5	2		memorialna dediščina
11883	Peč - Arheološko najdišče Za cesto	1	2		arheološka dediščina
590368	Peč - Kapelica v središču naselja	3	2		stavbna dediščina
11877	Perovo - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
17271	Perovo - Spominsko znamenje padlemu partizanu	5	2		memorialna dediščina
590424	Plešivica pri Žalni - Pil	3	2		stavbna dediščina
17272	Plešivica pri Žalni - Spomenik bojem na llovi Gori	5	2		memorialna dediščina
17678	Plešivica pri Žalni - Spomenik ustanovitvi dveh čet narodne zaščite	5	2		memorialna dediščina
17273	Plešivica pri Žalni - Spomenik ustanovitvi grosupeljske čete	5	2		memorialna dediščina
590408	Podgorica pri Podtaboru - Kapelica na južnem koncu vasi	3	2		stavbna dediščina
590342	Podgorica pri Šmarju - Kapelica pri Zgonču	3	2		stavbna dediščina
11879	Polica - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2136	Polica - Cerkev sv. Jakoba starejšega	3	2		stavbna dediščina
11305	Polica - Hiša Polica 27	2	2		stavbna dediščina
590364	Polica - Kapelica nad avtocesto	3	2		stavbna dediščina
590360	Polica - Kapelica nad gasilskim domom	3	2		stavbna dediščina
590371	Polica - Kapelica ob cesti Polica - Blečji vrh	3	2		stavbna dediščina
26165	Polica - Kapelica Srca Marijinega	3	2		stavbna dediščina
17275	Polica - Spomenik Ladu Potokarju	5	2		memorialna dediščina
17274	Polica - Spomenik NOB v Bukovju pri Bliski vasi	5	2		memorialna dediščina
17670	Polica - Spomenik zamolčanim žrtvam na pokopališču	5	2		memorialna dediščina
17276	Polica - Spominska plošča padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
17667	Polica - Spominsko znamenje zamolčanim žrtvam v Bliski vasi	5	2		memorialna dediščina
17993	Polica - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
11891	Ponova vas - Arheološko območje Gradišnica	1	2		arheološka dediščina
590380	Ponova vas - Kapelica na severnem delu vasi	3	2		stavbna dediščina
590381	Ponova vas - Kapelica sredi vasi	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
17277	Ponova vas - Spominska plošča Josipu Permetu	5	2		memorialna dediščina
682	Praproče pri Grosupljem - Graščina Praproče	2	2		stavbna dediščina
17676	Predole - Spominsko znamenje padlim aktivistom OF na Jelovcu	5	2		memorialna dediščina
11308	Rožnik - Hiša Rožnik 9	2	2		stavbna dediščina
590430	Rožnik - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
11881	Sela pri Šmarju - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2533	Sela pri Šmarju - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	3	2		stavbna dediščina
590351	Sela pri Šmarju - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
16125	Sloka Gora - Gradišče	1	2		arheološka dediščina
2462	Smrjene - Cerkev sv. Štefana	3	2		stavbna dediščina
11882	Spodnja Slivnica - Arheološko območje Zavrh	1	2		arheološka dediščina
1834	Spodnja Slivnica - Cerkev sv. Petra in Pavla	3	1		stavbna dediščina
17994	Spodnja Slivnica - Gradič Zavrh	2	2		stavbna dediščina
24422	Spodnja Slivnica - Kulturna krajina	11	2		kulturna krajina
17278	Spodnja Slivnica - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
17279	Spodnja Slivnica - Spominska plošča padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
590531	Spodnja Slivnica - Spominska plošča zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
590392	Spodnje Blato - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
17265	Spodnje Blato - Spominsko znamenje zamolčanim žrtvam v Stehanu	5	2		memorialna dediščina
11884	Škocjan pri Turjaku - Arheološko območje Košenice	1	2		arheološka dediščina
2514	Škocjan pri Turjaku - Cerkev sv. Kancijana	3	2		stavbna dediščina
17280	Škocjan pri Turjaku - Grobnica s spomenikom padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
22528	Škocjan pri Turjaku - Kapelica ob cesti v Grosuplje	3	2		stavbna dediščina
17672	Škocjan pri Turjaku - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
17281	Škocjan pri Turjaku - Spominska plošča padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
11878	Šmarje-Sap - Arheološko najdišče Farovski hrib	1	2		arheološka dediščina
11900	Šmarje-Sap - Arheološko najdišče Razdrto	1	2		arheološka dediščina
11885	Šmarje-Sap - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
749	Šmarje-Sap - Cerkev Device Marije	4	1		stavbna dediščina
11309	Šmarje-Sap - Gospodarsko poslopje pri hiši Ljubljanska 76	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
17282	Šmarje-Sap - Grobišče padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
11310	Šmarje-Sap - Hiša Ljubljanska 15	2	2		stavbna dediščina
11312	Šmarje-Sap - Hiša Ljubljanska 99	2	2		stavbna dediščina
11313	Šmarje-Sap - Hiša Šuligojeva 4	2	2		stavbna dediščina
590345	Šmarje-Sap - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
17283	Šmarje-Sap - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
17673	Šmarje-Sap - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
17284	Šmarje-Sap - Spominsko znamenje padlim vojakom v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
11890	Št. Jurij - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2460	Št. Jurij - Cerkev sv. Jurija	3	2		stavbna dediščina
17679	Št. Jurij - Grobnica padlih v NOB	5	2		memorialna dediščina
590415	Št. Jurij - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
26184	Št. Jurij - Kapelica pri hiši Št. Jurij 116	3	2		stavbna dediščina
17681	Št. Jurij - Spomenik padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
17680	Št. Jurij - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
11886	Tlake - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2534	Tlake - Cerkev sv. Križa	3	2		stavbna dediščina
11314	Tlake - Hiša Tlake 21	2	2		stavbna dediščina
17991	Tlake - Kapelica s tremi križi	3	2		stavbna dediščina
2139	Troščine - Cerkev Device Marije	3	2		stavbna dediščina
11887	Udje - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina
590409	Udje - Kapelica na vzhodu vasi	3	2		stavbna dediščina
11889	Velika Ilova Gora - Arheološko območje Gradišče	1	2		arheološka dediščina
11888	Velika Ilova Gora - Arheološko območje Široke njive in Podcestnice	1	2		arheološka dediščina
1906	Velika Ilova Gora - Cerkev sv. Trojice	3	2		stavbna dediščina
5765	Velika Ilova Gora - Spomenik bojem Cankarjeve in Ljubljanske brigade	5	1		memorialna dediščina
590426	Velika Loka - Marijina kapelica v zaselku Na šoli	3	2		stavbna dediščina
11892	Velika Loka pri Višnji Gori - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2665	Velika Loka pri Višnji Gori - Cerkev sv. Antona Padovanskega	3	2		stavbna dediščina
590406	Velika Loka pri Višnji Gori - Kapelica na vzhodnem koncu vasi	3	2		stavbna dediščina
17668	Velika Loka pri Višnji Gori - Spominska	5	2		memorialna

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
	plošča zamolčanim žrtvam				dediščina
11315	Velika Račna - Domačija Velika Račna 14	2	2		stavbna dediščina
2830	Velika Račna - Kapela sv. Marjete	3	2		stavbna dediščina
590441	Velika Račna - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
590425	Velika Račna - Kapelica v vznožju Kopanja	3	2		stavbna dediščina
11316	Velika Račna - Kovačija	2	2		stavbna dediščina
17285	Velika Račna - Spominska plošča ustanovitvi okrožnega odbora OF	5	2		memorialna dediščina
11317	Velika Račna - Vaško jedro	7	2		naselbinska dediščina
11318	Velika Račna - Vodnjak	2	2		stavbna dediščina
590363	Velika Stara vas - Kapelica v vasi	3	2		stavbna dediščina
590362	Velika Stara vas - Kapelica vzhodno od vasi	3	2		stavbna dediščina
11319	Velika Stara vas - Kašča na domačiji pri Drobniču	2	2		stavbna dediščina
11893	Velika Stara vas - Nekropola	1	2		arheološka dediščina
11320	Velike Lipljene - Hiša Velike Lipljene 12	2	2		stavbna dediščina
590429	Velike Lipljene - Kapelica Matere božje	3	2		stavbna dediščina
11894	Velike Lipljene - Nekropola	1	2		arheološka dediščina
17286	Velike Lipljene - Spomenik padlima aktivistoma OF	5	2		memorialna dediščina
11322	Veliki Vrh pri Šmarju - Svinjak	2	2		stavbna dediščina
11895	Veliko Mlačevo - Arheološko najdišče Boštanj	1	2		arheološka dediščina
2714	Veliko Mlačevo - Cerkev sv. Martina	3	1		stavbna dediščina
17287	Veliko Mlačevo - Grob bratov Miklič	5	2		memorialna dediščina
17288	Veliko Mlačevo - Grob Jožeta Polajnarja	5	2		memorialna dediščina
11323	Veliko Mlačevo - Hiša Veliko Mlačevo 7	2	2		stavbna dediščina
590397	Veliko Mlačevo - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
1275	Veliko Mlačevo - Razvaline gradu Boštanj	2	2		stavbna dediščina
17674	Veliko Mlačevo - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
17291	Veliko Mlačevo - Spominska plošča v NOB padlim članom družine Rode	5	2		memorialna dediščina
17292	Veliko Mlačevo - Spominsko znamenje trem kurirjem	5	2		memorialna dediščina
11896	Vino - Arheološko najdišče Vinji vrh	1	2		arheološka dediščina
590373	Vino - Kapelica	3	2		stavbna dediščina
11897	Vodice v Dobropolju - Višinska naselbina Limberk	1	2		arheološka dediščina
11324	Vrbičje - Kašča na domačiji Vrbičje 10	2	2		stavbna dediščina
11327	Vrbičje - Pod na domačiji Vrbičje 9	2	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
11326	Vrbičje - Pod pri hiši Vrbičje 12	2	2		stavbna dediščina
11328	Vrbičje - Toplar na domačiji Vrbičje 6	2	2		stavbna dediščina
11329	Vrbičje - Toplar na domačiji Vrbičje 9	2	2		stavbna dediščina
590423	Zagradec pri Grosupljem - Kapelica na vzhodnem koncu vasi	3	2		stavbna dediščina
590422	Zagradec pri Grosupljem - Kapelica na zahodnem koncu vasi	3	2		stavbna dediščina
24421	Zagradec pri Grosupljem - Kulturna krajina Radensko polje	11	2		kulturna krajina
17294	Zagradec pri Grosupljem - Spominsko znamenje trem kurirjem	5	2		memorialna dediščina
880	Zgornja Slivnica - Arheološko najdišče Magdalenska gora	1	1	valor	arheološka dediščina
2530	Zgornja Slivnica - Cerkev sv. Marije Magdalene na Magdalenski gori	3	1		stavbna dediščina
26194	Zgornja Slivnica - Znamenje	3	2		stavbna dediščina
590367	Zgornje Duplice - Kapelica na južnem koncu vasi	3	2		stavbna dediščina
590365	Zgornje Duplice - Kapelica na severnem koncu vasi	3	2		stavbna dediščina
590366	Zgornje Duplice - Kapelica sredi vasi	3	2		stavbna dediščina
11898	Žalna - Cerkev sv. Lovrenca	3	2		stavbna dediščina
11330	Žalna - Hiša Žalna 17	2	2		stavbna dediščina
17693	Žalna - Hiša Žalna 18	2	2		stavbna dediščina
11331	Žalna - Hiša Žalna 36	2	2		stavbna dediščina
590400	Žalna - Kapelica Matere Božje v Mali Žalni	3	2		stavbna dediščina
26172	Žalna - Kapelica na polju med Malo in Veliko Žalno	3	2		stavbna dediščina
26055	Žalna - Kapelica v Veliki Žalni	3	2		stavbna dediščina
11899	Žalna - Nekropola v Veliki Žalni	1	2		arheološka dediščina
17295	Žalna - Spomenik padlim v NOB v Veliki Žalni	5	2		memorialna dediščina
590520	Žalna - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina
2516	Železnica - Cerkev Marijinega vnebovzetja	3	2		stavbna dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.